

Proposta del PROJECTE de DECRET del Consell, pel qual s'estableix el currículum dels ensenyaments artístics professionals corresponents al títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa, pertanyent a la família professional artística de comunicació gràfica i audiovisual, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

ÍNDEX

PREÀMBUL

CAPÍTOL I. DISPOSICIONS PRELIMINARS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

Article 2. Objectius, organització, estructura i desenvolupament del currículum

Article 3. Centres i projectes educatius

Article 4. Oferta formativa

Article 5. Informació i orientació professional

CAPÍTOL II. ORDENACIÓ GENERAL DELS ENSENYAMENTS

Article 6. Organització dels mòduls i distribució horària

Article 7. Mòdul de projecte integrat

Article 8. Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers

Article 9. Avaluació

Article 10. Promoció i titulació

Article 11. Convocatòries i permanència

Article 12. Documents oficials d'avaluació i de mobilitat

Article 13. Correspondència amb la pràctica laboral

Article 14. Convalidacions

CAPÍTOL III. PROFESSORAT I CENTRES

Article 15. Professorat i atribució docent

Article 16. Requisits mínims dels centres

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Accés a altres estudis

Segona. Accessibilitat universal en els ensenyaments del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa

Tercera. Títols

Quarta. Incidència en les dotacions de despesa

Cinquena. Determinació del caràcter dels mòduls

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aplicació i desenvolupament

Segona. Normes supletòries

Tercera. Entrada en vigor

ANNEX I. Currículum de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa

ANNEX II. Característiques del mòdul de projecte integrat.

ANNEX III. Competència docent del personal funcionari que pertany al cos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents als ensenyaments del cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa regulat en aquest decret.

ANNEX IV. Relació de mòduls corresponents als ensenyaments mínims que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de la Comunicació Gràfica i Audiovisual i el cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa regulat en aquest decret.

ANNEX V. Relació de mòduls corresponents als ensenyaments que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de disseny gràfic regulats pel Reial decret 1456/1995, d'1 de setembre, i el cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa regulat en aquest decret.

ANNEX VI. Relació de mòduls que podran ser objecte d'exempció per correspondència amb la pràctica laboral.

PREÀMBUL

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, en l'article 53, estableix que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudici del que disposen l'article 27 de la Constitució Espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquesta, el despleguen, de les facultats que atribueix a l'Estat el número 30, de l'apartat 1, de l'article 149 de la Constitució Espanyola, i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, en el capítol VI del títol I, referent als ensenyaments artístics, inclou en la seua secció segona els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, que s'organitzaran en cicles de formació específica, de grau mitjà i de grau superior, la finalitat dels quals és proporcionar a l'alumnat una formació artística de qualitat i garantir la qualificació dels futurs professionals de les arts plàstiques i el disseny. Els cicles formatius referits inclouran fases de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

El Reial decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, concreta els objectius d'aquests ensenyaments; defineix els títols de tècnic/a i tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny com el document oficial acreditatiu del nivell de formació, qualificació i competència professional específica de cada especialitat artística; estableix l'estructura curricular que han de tindre els ensenyaments professionals conduents a aquests títols, i fixa els aspectes que han de preveure els ensenyaments mínims corresponents, i també regula amb caràcter bàsic l'accés, l'admissió, l'avaluació i mobilitat, els efectes dels títols i les convalidacions i exempcions.

En aquest marc normatiu, mitjançant el Reial decret 1429/2012, d'11 d'octubre, pel qual s'estableix el títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa, pertanyent a la família professional artística de comunicació gràfica i audiovisual, i s'aproven els corresponents ensenyaments mínims, el Govern ha fixat els ensenyaments mínims d'aquest títol, tal com preveuen els articles 5 i 7 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig. A més, en aquest reial decret es determina, per al títol esmentat abans, la seua identificació, el perfil professional, el context professional i aquells altres aspectes de l'ordenació acadèmica que constitueixen els aspectes

bàsics que asseguren una formació comuna i garanteixen la validesa dels títols en compliment del que disposa la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Així mateix, el Reial decret 1429/2012, d'11 d'octubre, amb la finalitat de facilitar el reconeixement de crèdits entre els títols de tècnic/a superior i els ensenyaments conduents a títols superiors d'ensenyaments artístics o títols universitaris, ha establert els crèdits europeus del Sistema Europeu de Transferència de Crèdits (d'ara en avant ECTS) mínims corresponents a cada mòdul formatiu, segons es defineixen en el Reial decret 1125/2003, de 5 de setembre, pel qual s'estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions en les titulacions universitàries de caràcter oficial i validesa en tot el territori nacional. A l'efecte de facilitar el règim de convalidacions, s'assignen 120 crèdits ECTS a la totalitat del cicle formatiu de grau superior i 66 crèdits ECTS als ensenyaments mínims.

D'acord amb l'article 6.4 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre; l'article 13.1 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, i l'article 2.2 del Reial decret 1429/2012, d'11 d'octubre, correspon a les administracions educatives, en l'àmbit de les seues competències, establir el currículum corresponent al títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Audiovisual, pertanyent a la família professional artística de comunicació gràfica i audiovisual, del qual formaran part els aspectes bàsics del currículum que constitueixen els ensenyaments mínims i el seu posterior desenvolupament.

L'objectiu bàsic d'aquest títol és atendre les actuals necessitats de formació de tècnics o tècniques superiors especialistes en la realització de productes gràfics impresos i aplicacions vinculades a la comunicació gràfica del missatge en l'àmbit de la comunicació gràfica i audiovisual, i unir el coneixement de materials, procediments tècnics i noves tecnologies amb la cultura i la sensibilitat artística per a constituir la garantia de qualitat demandada hui pels sectors productius, artístics i culturals vinculats a la creació i producció gràfica.

En definitiva, aquest decret té com a finalitat determinar els objectius, continguts i criteris d'avaluació dels mòduls corresponents al currículum i la seua distribució en cursos en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Per tot el que s'ha exposat, a proposta del conseller d'Educació, Cultura i Esport, consultats els agents socials, amb dictamen previ del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, conforme

amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que estableix l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, i amb deliberació prèvia del Consell en la sessió del dia de/d'de,

DECRETE

CAPÍTOL I

Disposicions preliminars

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest decret té per objecte establir el currículum dels ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny corresponents al títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa, pertanyent a la família professional artística de comunicació gràfica i audiovisual, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Els aspectes bàsics del currículum es determinen en l'annex I d'aquest decret, els quals constitueixen els ensenyaments mínims establits segons el Reial decret 1429/2012, d'11 d'octubre.
2. A l'efecte del que disposa aquest decret, s'entén per currículum el conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació del cicle formatiu corresponent a aquest títol.
3. Aquest decret serà aplicable en els centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana que impartisquen els ensenyaments regulats en aquest.

Article 2. Objectius, organització, estructura i desenvolupament del currículum

1. Els objectius generals del cicle formatiu, el desenvolupament curricular dels mòduls formatius quant als objectius específics, continguts i criteris d'avaluació, així com la distribució horària dels mòduls que el componen, són els que estableix l'annex I d'aquest decret.
2. Els centres que impartisquen els ensenyaments regulats en aquest decret han de desenvolupar i completar el currículum que s'hi estableix, mitjançant la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguen en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció a les necessitats dels que presenten una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn. La concreció del currículum que faça el centre, una vegada fixada i aprovada pel claustre, serà incorporada al projecte educatiu del centre.

3. Els centres docents podran oferir, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria d'educació, una part dels mòduls formatius en una llengua estrangera, sense que això supose cap modificació dels aspectes bàsics del currículum regulat en el corresponent títol i per aquest decret.

Article 3. Centres i projectes educatius

1. Els centres que, degudament autoritzats, impartisquen els ensenyaments conduents al títol de tècnic/a superior en Gràfica Impresa, a més de complir el que s'ha preceptuat en l'article anterior respecte al seu projecte educatiu, hauran de considerar l'entorn territorial, social, cultural i especialment economicolaboral de la Comunitat Valenciana.

2. Les propostes pedagògiques que realitzen els centres hauran de vetlar especialment per la seua adaptació al context laboral, tenint en compte els aspectes següents:

a) Les activitats formatives hauran d'emprar recursos i metodologies relacionades amb el futur exercici professional de l'alumnat.

b) L'Administració haurà d'establir, a proposta dels centres educatius i altres agents relacionats amb el sector, un catàleg d'empreses, estudis i tallers que oferisquen a l'alumnat oportunitats interessants de formació, aprenentatge i perspectives laborals.

c) S'ha de traslladar la realitat de l'empresa al centre educatiu mitjançant iniciatives com l'organització de visites, la participació de professionals especialistes de l'àmbit de l'artesania i les arts plàstiques en la formació de l'alumnat o l'organització de xarrades informatives, i s'ha d'instar a la participació en la creació de beques o premis promoguts per les cambres de comerç, fundacions vinculades al sector productiu de les arts plàstiques i artesanal, o per iniciativa de les empreses, estudis o tallers relacionats amb el context social més pròxim o vinculat al centre educatiu.

3. Així mateix, els centres docents que impartisquen aquests ensenyaments fomentaran, a través del seu desenvolupament curricular, la iniciativa emprenedora, així com el coneixement de l'entorn productiu del sector gràfic i audiovisual i el seu àmbit legislatiu.

4. Els centres docents que impartisquen cicles formatius d'arts plàstiques i disseny de grau superior, en compliment de les exigències que l'educació superior suposa per a aquests ensenyaments, promouran la participació en programes europeus o projectes de caràcter

internacional que contribuïsquen, entre altres, a la millora de les competències lingüístiques i professionals que permeten a l'alumnat una projecció exterior amb garanties.

5. Aquells centres que impartisquen els ensenyaments regulats en aquest decret podran establir vincles o associacions amb els centres integrats de formació professional de la Comunitat Valenciana, o bé amb altres centres docents, que oferisquen ensenyaments semblants, amb la finalitat de coordinar les ofertes formatives en benefici de l'interés dels destinataris i de l'eficiència dels recursos.

6. La conselleria competent en matèria d'educació podrà formalitzar convenis i acords de col·laboració amb institucions i entitats que treballen en àmbits relacionats amb els ensenyaments regulats en aquest decret, de manera que les escoles d'art puguin proporcionar l'assessorament i l'ajuda tècnica als professionals, empreses i entitats del sector.

7. Els centres educatius podran col·laborar, si és el cas, amb la conselleria competent en matèria de qualificacions professionals en l'avaluació i acreditació de competències professionals adquirides mitjançant l'experiència laboral i altres aprenentatges no formals.

Article 4. Oferta formativa

1. A més de l'oferta del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny a què es refereix aquest decret, els centres que impartisquen aquests ensenyaments de la família de comunicació gràfica i audiovisual també podran organitzar, desenvolupar i impartir cursos d'especialització vinculats a aquests, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria d'educació.

2. Els cursos d'especialització autoritzats tindran com a objectiu principal promoure l'aprenentatge permanent i la formació al llarg de la vida. Així mateix, hauran de contribuir a atendre el necessari aprofundiment en determinades activitats professionals i a donar una resposta formativa immediata davant de l'aparició de noves qualificacions professionals.

3. Els cursos d'especialització, amb caràcter general, tindran una estructura, característiques curriculars i organització semblants als cicles formatius. Aquests podran oferir-se en modalitats formatives que permeten compatibilitzar la formació al llarg de la vida amb l'exercici professional.

4. Les propostes de cursos d'especialització que formulen els centres docents per a la seua autorització hauran de preveure accions formatives vinculades al sector gràfic imprés, i haurà de tractar-se, en la mesura que siga possible, d'accions formatives amb projecció de futur.

5. L'autorització de cursos d'especialització per la conselleria competent en matèria d'educació requerirà, com a condició bàsica, l'existència de professorat qualificat per a la impartició i que hi haja disponibilitat en la planificació docent del professorat del centre.
6. Els cursos autoritzats seran objecte d'una certificació acreditativa, expedida pel centre docent on es realitzen, per als que els superen, en què s'haurà de fer constar la duració en hores, així com l'equivalència en crèdits. La certificació esmentada podrà tindre, si és el cas, valor en el Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional.
7. Els centres que impartisquen els ensenyaments regulats en aquest decret podran oferir una segona llengua estrangera, a manera de formació complementària, amb un límit de fins a 3 hores setmanals. La formació s'adequarà al perfil professional del cicle formatiu.
8. L'oferta de la formació complementària de segona llengua estrangera haurà de tindre l'autorització expressa de la conselleria competent en matèria d'educació. L'autorització estarà condicionada a la disponibilitat horària del professorat en el centre.
9. Aquesta formació no constarà en els documents oficials d'avaluació, si bé el centre docent expedirà una certificació acreditativa per a l'alumnat que supere els objectius establits per a la formació. En els certificats s'haurà de fer constar la duració en hores, així com l'equivalència en crèdits.
10. Els centres docents podran oferir, amb l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria d'educació, cursos de preparació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, sempre que hi haja disponibilitat en la planificació docent del professorat del centre.

Article 5. Informació i orientació professional

1. Tots els centres que oferisquen aquests ensenyaments hauran d'informar l'alumnat sobre les possibilitats de formació i reconeixement de competències professionals que hi haja en l'entorn local, regional, nacional i europeu, partint de les seues necessitats i interessos, i tenint en compte l'itinerari personal apropiat a cada alumne i alumna.
2. La conselleria competent en matèria d'educació ha d'establir les condicions perquè els centres docents puguin disposar d'un responsable d'orientació laboral, que haurà d'estar especialitzat en les funcions indicades en l'apartat anterior. Aquesta tasca haurà de ser realitzada preferentment per professorat amb destinació definitiva en el centre.

CAPÍTOL II

Ordenació general dels ensenyaments

Article 6. Organització dels mòduls i distribució horària

Els mòduls d'aquest cicle formatiu s'organitzen en dos cursos acadèmics. La distribució de mòduls en cada un dels dos cursos, la duració, l'assignació horària setmanal i l'assignació de crèdits ECTS corresponent, es concreta en l'annex I.

Article 7. Mòdul de projecte integrat

1. Els ensenyaments conduents al títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Audiovisual inclouen un mòdul de projecte integrat. Aquest mòdul té per objecte que l'alumnat siga capaç d'integrar, aplicar i valorar els coneixements, les destreses i les capacitats específics del camp professional de l'especialitat a través de la formalització i realització d'un projecte, adequat al nivell acadèmic cursat, que evidencie rigor tècnic, cultura plàstica, expressió artística i sensibilitat estètica i possibilitat de realització i viabilitat.

Serà necessària l'avaluació positiva de tots els mòduls restants abans de procedir a avaluar el mòdul de projecte integrat.

2. El mòdul de projecte integrat haurà de comptar amb una tutoria individualitzada del professorat.

3. Les característiques generals del mòdul de projecte integrat del cicle formatiu de grau superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa es recullen en l'annex II d'aquest decret, sense perjudici del que estableix l'article 2.1 quant als objectius específics, els continguts i els criteris d'avaluació d'aquest mòdul, que són els que figuren en l'annex I.

Article 8. Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers

1. La fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers tindrà com a finalitat bàsica l'adquisició per part de l'alumnat d'una correcta maduresa professional. Així mateix, permetrà avaluar i verificar la seua competència en situacions reals de treball i afavorir la seua inserció laboral. Per a això, les escoles fomentaran la col·laboració amb les empreses, els estudis, els tallers i altres entitats de l'entorn. Aquesta fase de formació pràctica, en situació real de treball, no tindrà caràcter laboral i formarà part del currículum del cicle formatiu corresponent.

2. Per als ensenyaments conduents al títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa, la duració i el desenvolupament de la fase de formació pràctica s'especifica en l'annex I. Aquesta formació en cap cas tindrà caràcter laboral.

3. Amb caràcter general, l'alumnat realitzarà aquesta fase durant el tercer trimestre del segon curs acadèmic del cicle formatiu, i una vegada l'alumnat haja aconseguit l'avaluació positiva en tots els mòduls, a excepció del mòdul de projecte integrat.

Així mateix, s'estableix un segon període anual que es desenvoluparà en el primer trimestre del curs acadèmic següent al que s'haguera realitzat en el primer període anual.

4. En l'última sessió d'avaluació prèvia a la realització de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, l'equip docent, a la vista del grau d'aprenentatge de cada alumne i alumna, haurà de fer la proposta per a l'inici de la fase de formació pràctica per part de l'alumnat. Pel que fa a la regulació de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, caldrà ajustar-se al que disposa la normativa vigent que se li aplique.

5. El seguiment de la formació pràctica correspondrà al tutor o tutora de pràctiques designat per la direcció del centre, en col·laboració amb la persona responsable designada pel corresponent centre de treball. L'avaluació serà realitzada per tot l'equip docent, que tindrà en compte el grau de compliment dels objectius i la valoració realitzada pel centre de treball mitjançant els instruments i documents que determine la conselleria competent en matèria d'educació.

6. Si un alumne o alumna no supera la fase de formació pràctica en una primera convocatòria, haurà de realitzar novament aquesta formació, si bé ho farà en un centre de treball diferent.

Article 9. Avaluació

1. L'avaluació serà contínua i tant els criteris com els procediments d'avaluació aplicats pel professorat tindran en compte el progrés i la maduresa acadèmica de l'alumnat en relació amb les competències professionals característiques del títol.

2. L'aplicació del procés d'avaluació contínua de l'alumnat requerirà l'assistència regular a les classes i activitats programades. A aquest efecte, els centres docents establiran el nombre màxim de faltes d'assistència de conformitat amb l'article 33 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.

3. L'avaluació també es realitzarà de manera diferenciada per mòduls, prenent com a referència els objectius específics de cada mòdul expressats en termes de capacitats, destreses i competències, i els respectius criteris d'avaluació de cada un dels mòduls.
4. Els resultats de l'avaluació final de cada mòdul s'expressaran d'acord amb una escala numèrica de zero a deu, considerant-se positives les qualificacions iguals o superiors a cinc i negatives les restants. Per a la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, els resultats de l'avaluació s'expressaran en termes "d'apte / no apte".
5. L'equip docent del grup, actuant de manera col·legiada, i presidit pel tutor o tutora, es reunirà periòdicament en sessions d'avaluació i qualificació, d'acord amb el que s'establisca en la concreció curricular inclosa en el projecte educatiu de centre. En l'avaluació de la formació pràctica en empreses, estudis i tallers, col·laborarà el responsable de la formació de l'alumnat, designat pel corresponent centre de treball durant el seu període d'estada en aquest. De cada una de les sessions d'avaluació s'alçarà la corresponent acta, en què ha de constar la relació de professorat assistent, un resum dels assumptes tractats i els acords adoptats, així com la informació que es transmetrà a l'alumnat, o bé als seus pares, mares o tutors legals si es tracta d'alumnat menor d'edat.
6. Les sessions d'avaluació tindran com a finalitat coordinar el professorat dels diferents mòduls i valorar el progrés de l'alumnat quant a l'obtenció dels objectius generals del cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny corresponent i dels objectius específics dels mòduls.
7. En el primer curs, s'haurà de dur a terme, almenys, una sessió d'avaluació inicial, abans de la finalització del mes d'octubre, una sessió d'avaluació en finalitzar el primer trimestre i una altra en finalitzar el segon trimestre, en què es qualificaran els mòduls formatius per a valorar el progrés de l'alumnat fins a aquest moment. A més, es realitzaran dues avaluacions finals, una ordinària i una altra extraordinària.
8. En el segon curs, se celebraran, almenys, dues sessions d'avaluació en finalitzar el primer trimestre i el segon trimestre, respectivament, en què es qualificaran els mòduls formatius per a valorar el progrés de l'alumnat fins a aquest moment; una sessió d'avaluació final ordinària després de la finalització del període lectiu, i prèvia a la realització de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, i una sessió d'avaluació final extraordinària. Així mateix, els centres realitzaran sessions d'avaluació després de la conclusió de cada període habilitat per a dur a

terme la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, en què avaluaran el mòdul de projecte integrat i la fase de formació pràctica.

9. Els mòduls formatius de la mateixa denominació en primer i segon curs, dels ensenyaments regulats en aquest decret, tindran caràcter progressiu. A aquest efecte, els mòduls formatius de segon curs seran considerats incompatibles a l'efecte d'avaluació, en el cas que prèviament no s'haja superat el de primer curs amb la mateixa denominació.

10. El mòdul de projecte integrat tindrà la consideració d'incompatible a l'efecte d'avaluació fins que es produïska la superació de tots els mòduls restants.

Article 10. Promoció i titulació

1. L'alumnat podrà promocionar del primer al segon curs del cicle formatiu corresponent quan haja obtingut avaluació positiva en mòduls la càrrega lectiva dels quals sume, almenys, el 75 % del primer curs.

2. La superació del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny per part de l'alumnat requerirà l'avaluació positiva de tots els mòduls que el componen, així com l'obtenció de la qualificació "apte" en la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

3. Una vegada superat el cicle formatiu, es procedirà al càlcul de la nota mitjana final segons el que estableix l'article 19.9 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny.

No es computarà la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers a l'efecte del càlcul de la nota mitjana final del cicle formatiu, ni tampoc els mòduls que han sigut objecte de convalidació i/o exempció.

Article 11. Convocatòries i permanència

1. L'alumnat disposarà d'un nombre màxim de quatre convocatòries per a la superació de cada mòdul. Per a la superació de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, el nombre màxim de convocatòries serà de dues.

2. Tindran consideració de convocatòries aquelles avaluacions finals en què l'alumnat siga qualificat, de tal manera que, amb caràcter general, l'alumnat disposarà de dues convocatòries en cada curs acadèmic. Si un alumne o alumna no es presenta a una prova d'avaluació final, obtindrà

una qualificació de zero punts i la convocatòria corresponent serà computada a l'efecte de permanència en els ensenyaments.

3. Amb caràcter excepcional, l'alumnat que no supere algun mòdul, després d'haver esgotat el nombre màxim de quatre convocatòries, podrà sol·licitar davant de la conselleria competent en matèria d'educació una convocatòria extraordinària, sempre que acredite documentalment que hi ha motius de malaltia, discapacitat o altres que impedisquen el normal desenvolupament dels estudis, com els establits en la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. Aquesta mesura excepcional no serà aplicable a la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

4. L'alumnat podrà sol·licitar l'anul·lació de la seua matrícula amb la sol·licitud prèvia per escrit davant de la direcció del centre docent, per a la seua resolució, amb anterioritat a la segona avaluació trimestral, o en el cas que l'alumnat només es trobe matriculat en la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, amb anterioritat a l'inici d'aquesta. L'anul·lació de la matrícula suposarà la pèrdua dels drets d'assistència a classe i avaluació, i en cap cas implicarà la devolució de les taxes de matrícula. En conseqüència, per a aquest curs acadèmic, qualsevol qualificació o avaluació prèvia de l'alumnat perdrà la validesa i les convocatòries d'aquest curs no computaran quant a la permanència en l'etapa.

5. L'alumnat podrà sol·licitar la renúncia a la convocatòria d'avaluació final d'un o més mòduls i/o de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, sense que aquesta mesura implique l'anul·lació de la seua matrícula, i amb la finalitat que la convocatòria corresponent no li siga computada a l'efecte de permanència en l'etapa. La renúncia a les convocatòries d'avaluació final ordinària i extraordinària s'haurà de realitzar amb una antelació mínima d'un mes abans de la data d'avaluació final. La sol·licitud de renúncia es formalitzarà per escrit davant de la direcció del centre, per a la seua resolució, havent d'al·legar circumstàncies de malaltia, discapacitat, incorporació a un lloc de treball, obligacions de tipus familiar o social o altres circumstàncies de força major, que impedisquen una dedicació normal a l'estudi. La renúncia a la convocatòria es reflectirà en els documents d'avaluació amb l'expressió de "Renúncia".

Article 12. Documents oficials d'avaluació i de mobilitat

1. Els documents bàsics d'avaluació en aquests ensenyaments, tots amb caràcter oficial, són l'expedient acadèmic personal, que s'acredita mitjançant la certificació acadèmica personal, les

actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats. En aquests documents es farà referència al títol cursat i regulat en aquest decret.

2. L'expedient acadèmic personal és el document oficial d'avaluació que sintetitza tota la informació relativa al procés d'avaluació de l'alumnat. En aquest hauran de figurar les dades identificatives de l'alumnat, les seues dades personals, el número d'identificació de l'alumnat, la via d'accés als ensenyaments, les dades de matrícula, els resultats d'avaluació, les mesures d'adaptació curricular, si és el cas, la nota mitjana i quantes altres informacions determine la conselleria competent en matèria d'educació.

3. La certificació acadèmica personal tindrà efectes acreditatius de la informació continguda en l'expedient acadèmic personal de l'alumnat, i serà expedida per la secretaria dels centres. Pel que fa als resultats de l'avaluació, ha de recollir el curs acadèmic, les qualificacions obtingudes en la convocatòria ordinària i, si és el cas, en la convocatòria extraordinària, els mòduls formatius que hagen sigut objecte de convalidació i/o exempció, així com les anul·lacions de matrícula i renúncies de convocatòria.

4. En les actes d'avaluació figurarà la relació nominal de tot l'alumnat matriculat en un determinat curs d'un cicle formatiu, junt amb la qualificació obtinguda en cada un dels mòduls en què es troba matriculat, l'expressió de si es tracta de la convocatòria ordinària o extraordinària i, si és el cas, la qualificació obtinguda en la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers. Les actes d'avaluació hauran d'estar signades per tot l'equip docent.

5. Quan un alumne o alumna es trasllade a un altre centre, el tutor o tutora consignarà en un informe d'avaluació individualitzat tota aquella informació que resulte necessària per a la continuïtat del procés d'aprenentatge. Aquest informe i la certificació acadèmica personal tindran la consideració de documents bàsics de mobilitat, ja que garanteixen la mobilitat acadèmica i territorial de l'alumnat.

Article 13. Correspondència amb la pràctica laboral

1. Podran ser objecte d'exempció, per la seua correspondència amb la pràctica laboral, els mòduls formatius detallats en l'annex VI d'aquest decret, sempre que s'acredite, almenys, un any, a temps complet o a temps parcial, d'experiència relacionada amb els coneixements, capacitats i destreses, i, si és el cas, unitats de competència pròpies d'aquests mòduls.

2. Podrà determinar-se l'exempció total o parcial de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers, sempre que s'acredite una experiència laboral d'almenys un any, a temps complet o a temps parcial, en un camp professional directament relacionat amb el cicle formatiu regulat en aquest decret.
3. Correspondrà a la conselleria competent en matèria d'educació resoldre les exempcions a què es refereixen els apartats anteriors, amb la sol·licitud prèvia de les persones interessades en els centres docents on es troben matriculades.
4. L'experiència laboral s'acreditarà a través d'una certificació de l'empresa en què haurà de constar, expressament, la duració del contracte, l'activitat exercida i el període de temps en què s'ha realitzat aquesta activitat. En el cas de treballadors o treballadores per compte propi, s'acreditarà mitjançant una certificació d'alta en el cens d'obligats tributaris. En ambdós casos, també s'haurà d'aportar un certificat de vida laboral.
5. Els mòduls formatius que siguin objecte d'exempció hauran de figurar en l'expedient acadèmic de l'alumnat amb l'expressió "Exempt/a". Aquests mòduls no es tindran en compte per al càlcul de la nota mitjana del cicle formatiu corresponent.

Article 14. Convalidacions

1. Podran ser objecte de convalidació els mòduls formatius del cicle formatiu de Gràfica Impresa per mòduls de cicles formatius de grau superior de la família professional de comunicació gràfica i audiovisual, segons el que disposa l'annex IV d'aquest decret.
2. Podran ser objecte de convalidació els mòduls formatius del cicle formatiu de Gràfica Impresa per mòduls de cicles formatius de grau superior de la família professional de disseny gràfic regulats en el Reial decret 1456/1995, d'1 de setembre, segons el que disposa l'annex V d'aquest decret.
3. El mòdul professional de formació i orientació laboral es podrà convalidar sempre que s'acredite haver superat el mateix mòdul en un cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny.
4. El mòdul formatiu d'empresa i iniciativa emprenedora es podrà convalidar sempre que s'acredite haver superat el mateix mòdul en un cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny d'igual o superior nivell acadèmic al que es desitja cursar.
5. El mòdul formatiu d'idioma estranger es podrà convalidar sempre que s'acredite, almenys, una de les situacions següents:

a) Tindre superat el mateix mòdul en un cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny d'igual o superior nivell acadèmic al que es desitja cursar.

b) Acreditar per una entitat certificadora reconeguda en l'Estat espanyol amb efectes acadèmics un nivell de coneixement de la llengua estrangera del mòdul formatiu corresponent al nivell B1 del Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües.

c) Acreditar un nivell de competència lingüística corresponent al nivell B2 del Marc Comú Europeu de Referència per a les Llengües, a través de certificats reconeguts a la Comunitat Valenciana.

6. Quant a qualsevol altre supòsit de convalidació no previst en els apartats anteriors d'aquest article, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 23 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny.

7. Les sol·licituds de convalidació s'hauran de presentar davant de la direcció del centre docent on es trobe matriculat l'alumnat, per a fer-ne la resolució. Si les sol·licituds es resolen favorablement, en els mòduls objecte de convalidació figurarà l'expressió "Convalidat". Aquests mòduls no es tindran en compte per al càlcul de la nota mitjana del cicle formatiu corresponent.

CAPÍTOL III

Professorat i centres

Article 15. Professorat i atribució docent

1. La competència docent del personal funcionari pertanyent al cos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents als ensenyaments del cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa és la que es preveu en l'annex II del Reial decret 1429/2012, d'11 d'octubre.

2. El mòdul formatiu d'idioma estranger serà impartit per professorat pertanyent als cossos de catedràtics i de professors d'Ensenyament Secundari, de l'especialitat de la llengua estrangera que s'impartisca.

3. La competència docent del personal funcionari pertanyent al cos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls propis de la Comunitat Valenciana corresponents als ensenyaments del cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa és la prevista en l'annex III d'aquest decret.

4. En els centres privats, els diferents mòduls seran impartits pel professorat que acredite les condicions de titulació i qualificació específica establides per la normativa bàsica d'aplicació i el

desplegament que faça d'aquesta, en l'àmbit de les seues competències, la conselleria competent en matèria d'educació.

5. Els plans de formació del professorat d'ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny que dissenye la conselleria competent en matèria d'educació inclouran activitats formatives específiques o de caràcter transversal, relacionades amb l'esperit emprenedor, les tecnologies de la informació i de la comunicació, la capacitat en llengües estrangeres i tots aquells aspectes que contribuïsqen al desenvolupament curricular dels ensenyaments regulats en aquest decret.

6. Per a la docència de certs continguts dels mòduls, així com per a la impartició de cursos específics i d'especialització els continguts dels quals no se solapen amb els establits en l'annex I d'aquest decret, es podrà contractar professorat especialista en actiu. La seua contractació podrà ser de tipus administratiu o com a prestació de serveis al centre i d'acord amb el que disposa el Decret 296/1997, de 2 de desembre, del Govern Valencià, pel qual es regula el règim de contractació de professorat especialista.

Article 16. Requisits mínims dels centres

Els centres d'ensenyament que impartisquen el cicle formatiu d'arts plàstiques i disseny regulat en aquest decret hauran de complir, quant als requisits referents a denominació, instal·lacions, condicions materials, centres integrats i relació numèrica professorat/alumnat, el que preveu el Reial decret 303/2010, de 15 de març, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que impartisquen ensenyaments artístics regulats en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i en el Reial decret 1429/2012, d'11 d'octubre, i les normes que dicte a aquest efecte la conselleria competent en matèria d'educació.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Accés a altres estudis

1. El títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa permetrà l'accés a qualsevol altre cicle formatiu de grau mitjà o superior dels ensenyaments artístics professionals, amb l'exempció de la prova específica en aquells casos previstos en l'article 15 del Reial decret 596/2007, de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals

d'arts plàstiques i disseny, i en l'article 3 de l'Ordre 13/2018, de 18 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport.

2. El títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa permetrà l'accés directe als ensenyaments artístics superiors de disseny, d'arts plàstiques i de conservació i restauració de béns culturals.

3. El títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa permetrà l'accés als estudis universitaris de conformitat amb el que estableix el Reial decret 412/2014, de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió en els ensenyaments universitaris oficials de grau.

4. El reconeixement de crèdits entre títols pertanyents a ensenyaments d'educació superior i el títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa es durà a terme de conformitat amb el Reial decret 1618/2011, de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior, excepte en els supòsits de convalidació o reconeixement entre estudis d'un mateix ensenyament o estudis de tècnic/a superior d'ensenyaments diferents, que s'hauran de regir per la seua normativa específica.

Segona. Accessibilitat universal en els ensenyaments del cicle formatiu d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa

La conselleria competent en matèria d'educació establirà les mesures oportunes quant a la igualtat d'oportunitats, la no-discriminació i l'accessibilitat de les persones amb discapacitat a aquests ensenyaments, segons la legislació sectorial vigent en la matèria.

Tercera. Títols

Per a l'expedició de títols acadèmics i professionals corresponents als ensenyaments regulats en aquest decret, caldrà ajustar-se al que disposa la normativa de la conselleria competent en matèria d'educació.

Quarta. Incidència en les dotacions de despesa

La implementació i el posterior desplegament d'aquest decret no podrà tindre cap incidència en la dotació de tots i cadascun dels capítols de despesa assignats a la conselleria competent en

matèria d'educació, i en tot cas haurà de ser atés amb els mitjans personals i materials de la conselleria competent en aquests ensenyaments.

Cinquena. Determinació del caràcter dels mòduls

La direcció general amb competències en ensenyaments de règim especial podrà determinar, mitjançant resolució, el caràcter teòric, teoricopràctic, pràctic o de taller dels mòduls dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny.

La relació numèrica professorat-alumnat serà l'establida en l'article 13 del Reial decret 303/2010 de 15 de març.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang, o d'un rang inferior, que s'oposen al que estableix aquest decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Aplicació i desplegament

S'autoritza a qui tinga la titularitat de la conselleria competent en matèria d'hisenda educativa per a dictar totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i desplegament del que disposa aquest decret.

Segona. Normes supletòries

Per a totes aquelles qüestions no regulades en aquest decret o en les normes de desplegament d'aquest, serà de caràcter supletori la normativa vigent quant als ensenyaments de formació professional.

Tercera. Entrada en vigor

Aquest decret entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, ... de/d' de

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

El conseller d'Educació, Cultura i Esport
VICENT MARZÀ I IBÁÑEZ

ANNEX I

Curriculum del títol de tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa

1. Identificació del títol

1.1 Denominació: Tècnic/a superior d'Arts Plàstiques i Disseny en Gràfica Impresa.

1.2 Nivell: Grau superior dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny.

1.3 Duració total del cicle: 2.000 hores

1.4 Família professional artística: Comunicació gràfica i audiovisual.

1.5 Referent europeu: CINE-5b (Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació)

2. Perfil professional.

2.1 Competència general

2.1.1 Proposar i realitzar solucions gràfiques per a transmetre missatges per encàrrec d'empreses, institucions o altres professionals.

2.1.2 Planificar el desenvolupament del projecte d'imatge gràfica des de la identificació de l'encàrrec comunicatiu, la definició dels aspectes formals i estètics, funcionals i tècnics, fins a la realització del producte gràfic acabat.

2.1.3 Organitzar i dur a terme les diferents fases del projecte i els corresponents controls de qualitat que garantiscen l'expressió gràfica òptima del missatge.

2.2 Competències professionals.

2.2.1 Realitzar, de manera autònoma, productes gràfics amb el nivell de qualitat exigible professionalment.

2.2.2 Comunicar eficientment, mitjançant recursos gràfics, idees i missatges publicitaris.

2.2.3 Dotar al producte gràfic dels elements persuasius, informatius i/o identificatius adequats als objectius de l'encàrrec.

2.2.4 Solucionar mitjançant recursos gràfics i tipogràfics els aspectes formals i comunicatius de l'encàrrec.

2.2.5 Planificar i realitzar projectes gràfics en totes les seues fases i dur a terme els controls de qualitat corresponents per a l'obtenció d'un producte imprés de qualitat tècnica, artística i comunicativa.

2.2.6 Definir els aspectes formals i funcionals del missatge gràfic en un suport imprés.

2.2.7 Transmetre amb precisió la informació adequada per als processos de reproducció i realitzar el seguiment i control de qualitat corresponent fins a aconseguir un resultat imprés idoni.

2.2.8 Conèixer i complir la normativa que regula l'activitat professional

2.3 Qualificació professional del Catàleg nacional de qualificacions professionals.

3. Context professional

3.1 Àmbit professional.

3.1.1 Pot desenvolupar la seua activitat com a professional autònom, associat o contractat per compte d'altri.

3.1.2 Realitza, parcialment o totalment, com a professional especialista, el projecte gràfic per a distintes aplicacions.

3.1.3 Elabora propostes i projectes de productes gràfics per encàrrec d'empreses, estudis de disseny o institucions.

3.1.4 Pot desenvolupar les seues competències com a professional independent o com a realitzador dependent realitzant gràficament les idees d'altres professionals.

3.2 Sectors productius.

Pot exercir la seua professió en l'àmbit públic o privat, en empreses dedicades a la comunicació publicitària, agències, estudis de disseny, empreses i institucions d'altres sectors que ho requerisquen

3.3 Ocupacions i llocs de treball rellevants.

Professional qualificat per a exercir els següents llocs de treball i ocupacions:

Realització de productes gràfics impresos d'empreses i institucions i seguiment i control de qualitat en la indústria gràfica.

Realització d'aplicacions vinculades a la comunicació gràfica del missatge: Tanques, expositors, cartells, fullets, anuncis, marxandatge, etc., i els seus elements associats.

Director d'art.

Creatiu.

Coordinador de realització.

Grafista expert en la selecció i ús de recursos tipogràfics per a diferents aplicacions.

Realització d'arts finals per a la seua correcta impressió, selecció de suports i acabats, anàlisi de proves de preimpressió, control de qualitat, postproducció.

Col·laborador gràfic en equips multidisciplinaris.

4. Estructura del currículum

4.1. Objectius generals del cicle formatiu

4.1.1 Identificar les necessitats comunicatives plantejades en una proposta de comunicació visual i utilitzar els recursos gràfics més adequats.

4.1.2 Idear, planificar i realitzar productes gràfics impresos tenint en compte els objectius comunicatius del projecte i duent a terme els controls de qualitat corresponents a fi d'optimitzar recursos.

4.1.3 Resoldre adequadament els problemes expressius, formals, funcionals i tècnics que es presenten en el procés de disseny i realització de la proposta gràfica.

4.1.4 Resoldre adequadament els problemes d'execució, organització, gestió i control del procés de producció gràfica.

4.1.5 Desenvolupar mètode, rigor i capacitat de comunicació per a la presentació i defensa de projectes i productes gràfics impresos.

4.1.6 Interpretar l'evolució de les tendències estètiques en el disseny gràfic i valorar els condicionants simbòlics, culturals i comunicatius que contribueixen a configurar la forma idònia del missatge.

4.1.7 Valorar i integrar en la proposta gràfica els elements informatius, identificatius i persuasius adequats als objectius comunicatius del projecte.

4.1.8 Conèixer les especificacions tècniques en els processos de reproducció i saber gestionar-les per a garantir la qualitat i competitivitat del producte gràfic en el mercat.

4.1.9 Seleccionar i produir les fonts i la documentació necessàries per a gestionar la realització del projecte gràfic.

4.1.10 Realitzar productes gràfics impresos amb el nivell de qualitat comunicacional, tècnica i artística exigible en el sector professional.

4.1.11 Adaptar-se en condicions de competitivitat als canvis tecnològics i organitzatius del sector.

4.1.12 Buscar, seleccionar i utilitzar fonts d'informació i formació contínua relacionades amb l'exercici professional.

4.1.13 Comprendre i aplicar el marc legal i normatiu que regula i condiona l'activitat professional.

4.1.14 Valorar i aplicar els principis de l'ètica professional en l'exercici de l'activitat professional i la seua gestió i administració

4.1.15 Adquirir mètode i rigor en la presentació i defensa d'una idea o un projecte davant del client i/o equip de treball.

4.1.16 Iniciar-se en la cerca de solucions gràfiques creatives relacionades amb la comunicació i atendre l'efectivitat comunicativa.

4.1.17 Valorar el treball com a oportunitat de cerca i experimentació amb formes, suports i materials, de creativitat, comunicació i expressió artística personal.

4.2. Distribució horària dels ensenyaments i organització dels mòduls

4.2.1 Distribució horària dels ensenyaments

Estructura general	Hores lectives:	Crèdits ECTS:
Mòduls impartits en el centre educatiu	1850	112
Fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers	150	8
Total hores d'ensenyament	2000	120

4.2.2 Distribució horària setmanal per cursos i crèdits dels mòduls

Mòduls formatius	Sessions/setmana				Hores lectives:	Crèdits ECTS:
	1r	ECTS	2n	ECTS		
Fonaments de la representació i expressió visual	4	5			100	5
Teoria de la imatge	2	3			50	3
Mitjans informàtics	4	6	3	4	175	1
Fotografia	4	5			100	5
Història de la imatge gràfica			3	4	75	4
Tipografia	4	5	3	4	175	9
Producció gràfica industrial	3	4	4	5	175	9
Tècniques d'expressió gràfica	-		6	7	150	7
Fonaments de disseny gràfic	4	5			100	5
Projectes de gràfica impresa	8	15	10	17	450	32
Projecte integrat	-	-	4	12	100	12
Formació i orientació laboral	2	3	-	-	50	3
Empresa i iniciativa emprenedora	-	-	2	3	50	3
Idioma estranger	2	3	2	2	100	5
Formació pràctica en empreses	-		-	8	150	8
Total	37		37		2000	120

4.3 Objectius, continguts i criteris d'avaluació dels mòduls

I. FONAMENTS DE LA REPRESENTACIÓ I L'EXPRESSIÓ VISUAL

Duració: 100 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 5

a) Objectius.

1. Analitzar els elements que configuren la representació de l'espai en un suport bidimensional i les interrelacions que s'hi estableixen.
2. Utilitzar adequadament els elements i les tècniques pròpies del llenguatge plàstic i visual en la representació gràfica d'imatges.
3. Adequar la representació gràfica als objectius comunicacionals del missatge.
4. Comprendre els fonaments i la teoria del color, la seua importància en els processos de creació artísticoplàstica i utilitzar-los de manera creativa en la representació gràfica de missatges.
5. Analitzar el color i els altres elements del llenguatge plàstic i visual presents en diferents imatges bidimensionals i tridimensionals.
6. Exercitar la capacitat d'invenió i ideació i desenvolupar la sensibilitat estètica i creativa.

b) Continguts.

1. Configuració de l'espai bidimensional: el llenguatge gràfic. Elements formals, expressius i simbòlics del llenguatge plàstic i visual. Recursos i aplicacions.
2. Forma i estructura. Elements proporcionals
3. Forma i composició en l'expressió bidimensional. Relacions fons/forma. Equilibri. Línies de força i tensió. Pes visual. Format.
4. Valors expressius i comunicacionals de la imatge. El discurs gràfic. Estratègies i ritmes compositius.
5. Fonaments i teoria de la llum i el color. El color: Percepció del color. Característiques del color. Síntesi additiva i substractiva. Harmonies i contrastos. Relativitat del color. Metodologies de classificació i normalització del color aplicat als diferents àmbits del disseny.
6. Valors expressius i simbòlics del color. Funcions comunicatives, simbologia i llenguatge del color. Psicologia del color. Fenomenologia del color en relació als aspectes psicològics, antropològics i sociològics i la seua participació en els processos creatius de caràcter plàstic aplicats als diferents àmbits del disseny.

7. Interacció dels elements visuals: forma, color i textura en la representació creativa.
8. Interacció del color en la representació creativa. El color com a percepció, contrastos i assimilació. Fenomenologia del color en relació amb els procediments plàstics aplicats al disseny. Tractament i aplicació del color en el medi digital. Instruments, tècniques i materials. L'experimentació amb tècniques gràfiques i pictòriques.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Representar imatges d'acord amb les tècniques i procediments gràfics més idonis.
2. Analitzar, estructurar i representar l'espai compositiu d'una imatge a partir d'un plantejament previ.
3. Utilitzar adequadament la metodologia i els diversos materials i tècniques del dibuix en la representació gràfica de formes de la realitat o de la pròpia inventiva.
4. Explorar amb iniciativa i sensibilitat les possibilitats expressives del dibuix, del color i de la composició i utilitzar-les de manera creativa en la realització d'imatges.
5. Combinar adequadament els coneixements i capacitats del dibuix i la composició amb la materialització d'idees, conceptes i informacions en la realització de projectes de comunicació gràfica.
6. Utilitzar el color amb intencionalitat significativa i estètica en la representació gràfica d'idees i missatges.
7. Valorar argumentant els aspectes formals, estètics i simbòlics en una representació visual determinada.

II. TEORIA DE LA IMATGE

Duració: 50 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 3

a) Objectius.

1. Identificar, valorar i interpretar imatges aplicant diferents models d'anàlisi.
2. Conèixer els principis teòrics de la percepció visual.

3. Interpretar els codis significatius de la imatge.
4. Identificar i valorar la funció expressiva de la imatge en el seu context.
5. Identificar i analitzar les estratègies de comunicació en imatges de diversos àmbits.
6. Conèixer els diferents àmbits i entorns de producció de la imatge fixa i en moviment.

b) Continguts.

1. El signe: expressió i contingut. Denotació i connotació. Semiòtica visual.
2. Tipus de signes. Propietats i convencions. Els signes i els seus valors significatius.
3. Identificació, anàlisi i valoració de la imatge.
4. Sintaxi visual. La composició, l'espai, el temps i el moviment en la imatge fixa.
5. La visualització de la realitat. Teories perceptives. Percepció de l'espai, el color i el moviment.
6. La comunicació visual en el context actual. El procés comunicatiu. Retòrica visual.
7. La representació i els elements morfològics, dinàmics i mesurables de la imatge. Estructura i composició de la imatge.
8. Construcció del missatge visual. Funció, estratègia, organització i jerarquia, emissors i receptors
9. Psicologia de la comprensió visual. Memòria i pensament visual.
10. La narrativa gràfica: imatge seqüencial i imatge fixa. Recursos audiovisuals i dinàmics de la imatge.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Elaborar estratègies de comunicació visual per a la transmissió d'idees i missatges propis o assignats i justificar-les adequadament.
2. Relacionar els principis fonamentals de la percepció i la teoria de la imatge.
3. Analitzar imatges d'acord amb els continguts expressius del llenguatge visual utilitzat i el seu significat.
4. Elaborar propostes de representació gràfica per als conceptes i principis fonamentals de la percepció visual.
5. Proposar solucions gràfiques adequades a problemes de comunicació i valorar-les de manera argumentada.
6. Identificar els elements morfològics i sintàctics de les imatges.

7. Diferenciar els aspectes denotatius i connotatius de la imatge.
8. Conèixer les característiques específiques que imposen a les imatges els mitjans de difusió editorial i audiovisual.

III. MITJANS INFORMÀTICS I-II

Duració: 175 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 10

Per a aquest mòdul que s'imparteix en dos cursos acadèmics, el departament didàctic corresponent de cada centre distribuirà i graduarà, per curs, els objectius, continguts i criteris d'avaluació i els recollirà en la corresponent programació didàctica.

a) Objectius.

1. Analitzar l'evolució dels mitjans informàtics en la societat actual i la presència de les noves tecnologies en la realització i edició d'imatges.
2. Conèixer els fonaments informàtics, la relació maquinari i programari i comprendre les seues característiques i funcions.
3. Comprendre i aplicar els conceptes fonamentals de la imatge digital vectorial i la imatge *bitmap*, el tractament de la tipografia digital, sistemes de color i formats adequats a cada necessitat.
4. Digitalitzar imatges, emmagatzemar-les i convertir-les a formats adequats.
5. Conèixer i utilitzar les aplicacions dels programes informàtics específics de disseny.
6. Utilitzar els mitjans informàtics com a instruments d'ideació, gestió i comunicació del propi treball.
7. Generar arxius digitals per a la reproducció.

b) Continguts.

1. Evolució de la informàtica i Internet. La societat de la informació. Programari lliure i programari de propietat.
2. Sistemes operatius. Ordinador, perifèrics i xarxes, *cloud computing*.
3. Sistemes de colors, digitalització, vectorització, OCR. Tipografia digital.
4. Comunicació entre diferents entorns. Importació i exportació d'arxius.
5. La imatge vectorial. Programari de creació. Fonaments dels gràfics vectorials. L'àrea de treball. Eines de creació.
6. Organització d'objectes: capes, agrupaments, màscares, estils. Organització i gestió d'elements

vectorials.

7. La imatge *bitmap* (ràster). Programari de creació i edició, tractament i gestió d'imatges *bitmap* i fotografia digital. Eines de dibuix.

8. Fotografia digital. Preparació de fitxers per a distribució i eixida (revelatge, edició i eixida).

9. Tipus d'arxius per a la distribució i eixida. Organització de la informació.

10. Programes de producció editorial. Composició i maquetació de publicacions. Combinació de dades. Preparació d'arxius per a proveïdors d'impressió. Optimització d'arxius gràfics.

11. Realització de presentacions. Documents electrònics amb elements interactius. Còpies de seguretat. Comunicacions digitals bàsiques i corporatives.

12. Calibratge de dispositius. Espai de treball. Etiquetatge i conversió de color. Reproductibilitat.

13. Gestió de fonts. Instal·lació de tipografies. Creació i modificació d'arxius tipogràfics.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Valorar de manera argumentada l'evolució tecnològica i la importància de les noves tecnologies en els processos productius, industrials i artístics, i específicament en l'exercici professional del disseny gràfic en els seus diferents àmbits.

2. Identificar els components físics i lògics d'un sistema informàtic.

3. Comprendre i utilitzar adequadament els diversos tipus de formats gràfics per a aplicacions gràfiques i multimèdia i les diferents possibilitats d'organitzar la informació.

4. Preparar els formats, la resolució i la grandària per a treballar en aplicacions gràfiques i multimèdia.

5. Diferenciar els formats d'imatge digital vectorial i *bitmap* i comprendre les seues característiques fonamentals.

6. Emprar amb destresa les eines de maquetació i d'il·lustració vectorial i *bitmap*.

7. Seleccionar i utilitzar correctament els materials i equips informàtics en el desenvolupament del propi treball tant en el procés creatiu i projectual com en la comunicació.

IV. FOTOGRAFIA

Duració: 100 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 5.

a) Objectius.

1. Conèixer i dominar la tècnica i la tecnologia fotogràfica.
2. Comprendre el llenguatge fotogràfic, les seues dimensions i les seues particularitats.
3. Utilitzar la fotografia en projectes propis en el context de l'especialitat.
4. Saber gestionar imatges fotogràfiques adequades a projectes de gràfica audiovisual.

b) Continguts.

1. El llenguatge fotogràfic, dimensions, finalitat, particularitats.
2. Els equips fotogràfics i els seus usos.
3. La presa fotogràfica: composició, enquadraments, plans i punts de vista. Condicionants tècnics, ambientals, estètics. Representació de l'espai i del temps en la imatge fixa.
4. La llum en la fotografia. Il·luminació natural i artificial: criteris estètics i funcionals. Mesurament i il·luminació. La fotografia en exteriors, interiors i plató.
5. El color en la fotografia. Evolució i usos expressius. Concepte de temperatura de color. Els originals en color i les seues correccions RGB i CMYK.
6. Gestió d'arxius fotogràfics. Edició i selecció de fotografies.
7. Processament i manipulació de les imatges. Cremats, solaritzacions, tramats, virats, acoloriments, muntatges, *collages*, posteritzacions.
8. Tractament formal i expressiu de la fotografia en l'àmbit de l'especialitat.
9. Els àmbits fotogràfics. La fotografia editorial. La narració en imatges. El reportatge fotogràfic.
10. La creació de bancs d'imatges.
11. El portafolis-book en l'àmbit professional.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Utilitzar amb destresa els equips i les tècniques pròpies de la fotografia.
2. Comprendre els mecanismes teoricoexpressius de la fotografia i utilitzar-los amb una finalitat comunicativa.
3. Integrar la fotografia en la realització de projectes de gràfica audiovisual bé com a eina de creació o com a recurs expressiu i comunicatiu.
4. Valorar de manera argumentada la producció fotogràfica pròpia o aliena utilitzant criteris tècnics, artístics i comunicatius.

5. Conèixer i emprar correctament la terminologia específica del mòdul.
6. Mostrar capacitat crítica per a emetre un judici estètic i tècnic argumentat, amb relació a imatges fotogràfiques.

V. HISTÒRIA DE LA IMATGE GRÀFICA

Duració: 75 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 4

a) Objectius.

1. Comprendre els llenguatges artísticoplàstics propis dels mitjans de comunicació gràfica i visual des del punt de vista conceptual i formal.
2. Conèixer els orígens i l'evolució de la imatge gràfica i les seues tècniques en relació amb el context historicoartístic i tecnològic.
3. Comprendre l'evolució històrica, formal i tecnològica de la imatge impresa i identificar autors i obres significatives.
4. Analitzar productes gràfics basant-se en els coneixements historicoartístics i les seues característiques tècniques, tecnològiques i comunicatives.
5. Valorar de manera raonada realitzacions gràfiques actuals de diferents àmbits segons la seua dimensió expressiva, comunicativa i artística, així com segons el criteri i/o posicionament propis.

b) Continguts.

1. Concepte i manifestacions de la comunicació gràfica. El disseny gràfic, la il·lustració, el còmic, la fotografia: llenguatge i característiques pròpies de cada mitjà.
2. Manifestacions i evolució de la imatge gràfica en la comunicació visual. El producte gràfic en relació al context historicoartístic.
3. Recorregut per l'evolució històrica, tècnica i estètica de la imatge impresa. Manifestacions més significatives. Tendències i autors rellevants.
4. Evolució de la imatge gràfica i del producte gràfic imprés en els diferents àmbits del disseny gràfic.

5. Influència de les tendències artístiques actuals, les noves tecnologies i els mitjans de comunicació en els aspectes formals, expressius i comunicatius de la imatge gràfica impresa.

6. Tendències, autors i realitzacions actuals en la imatge gràfica i la comunicació visual.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Analitzar i interpretar de manera formal, estilística i tècnica imatges gràfiques en relació amb el context historicoartístic en què es produeixen.
2. Identificar imatges i autors significatius, així com les aportacions i innovacions estètiques i tècniques en la seua realització.
3. Explicar raonadament, utilitzant adequadament la terminologia de l'assignatura, l'evolució tècnica dels sistemes de reproducció gràfica i les seues repercussions formals en relació amb el moment historicoartístic.
4. Explicar les conseqüències formals de l'evolució tecnològica de la comunicació en el llenguatge visual de la imatge actual.
5. Emetre un judici crític raonat sobre les qualitats artístiques i comunicatives d'imatges gràfiques actuals basant-se en el coneixement històric i el criteri i la sensibilitat estètica propis.

VI. TIPOGRAFIA I-II

Duració: 175 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 9.

Per a aquest mòdul que s'imparteix en dos cursos acadèmics, el departament didàctic corresponent de cada centre distribuirà i graduarà, per curs, els objectius, continguts i criteris d'avaluació i els recollirà en la corresponent programació didàctica.

a) Objectius.

1. Valorar la dimensió comunicativa de la tipografia com a imatge de la paraula i la transmissió d'idees.
2. Estudiar els elements formals del signe tipogràfic.
3. Analitzar els condicionants formals d'un alfabet. El signe i l'abecedari.

4. Identificar i comprendre la disposició dels caràcters tipogràfics. La paraula i el text.
5. Elaborar representacions gràfiques utilitzant material tipogràfic.
6. Valorar la dimensió estètica, tècnica, semàntica i funcional de la tipografia i la composició.
7. Explorar les possibilitats creatives dels elements tipogràfics, els caràcters, les paraules, els textos i la composició per a realitzar propostes comunicatives eficients.
8. Conèixer com mesurar els signes tipogràfics i els seus espais.
9. Conèixer les característiques principals de les famílies tipogràfiques i els trets diferenciadors més significatius dels tipus.
10. Conèixer les regles bàsiques de llegibilitat i la seua aplicació adequada a les especificacions de l'imprés.
11. Conèixer la importància de la tipografia en la història de la comunicació visual.
12. Conèixer l'arquitectura del missatge tipogràfic, la seua jerarquia i organització, adequant-lo al suport d'edició.
13. Estudiar la tecnologia digital associada a la creació de tipografia.
14. Explorar els processos de creació de recursos tipogràfics digitals orientats a l'edició.

b) Continguts.

1. Història de la tipografia en el context de l'edició.
2. L'evolució gràfica de la comunicació.
3. La forma de cada caràcter. Anatomia dels signes tipogràfics. Estructura.
4. La unitat i el tot. El caràcter i l'abecedari tipogràfic. Les famílies de caràcters tipogràfics.
5. Tipometria tipogràfica i el seu entorn tecnològic.
6. Condicions de llegibilitat i ergonomia.
7. Conceptes de composició tipogràfica.
8. Disposició i estètica tipogràfica.
9. Maquetació. Ús de retícules. Arquitectura gràfica

10. La tipografia en els diferents àmbits del disseny gràfic.
11. Aspectes tècnics, estètics, semàntics i funcionals de la tipografia.
12. El valor comunicatiu i expressiu del missatge tipogràfic i les possibilitats informatives, identificatives i persuasives dels signes visuals.
13. Tipografia digital.
14. La correcció ortogràfica i tipogràfica. Normes ortotipogràfiques de la llengua.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Analitzar i descriure els elements formals dels caràcters i les seues implicacions com a imatges visuals.
2. Explorar amb un objectiu comunicatiu diferents construccions gràfiques de la imatge dels caràcters.
3. Proposar representacions gràfiques eficients i adequades al missatge mitjançant diverses combinacions dels elements tipogràfics.
4. Definir propostes tipogràfiques adequades a supòsits pràctics de l'especialitat utilitzant criteris formals, estètics i funcionals.
5. Valorar críticament l'eficàcia comunicativa del missatge gràfic i dels recursos tipogràfics que el representen, basant-se en els coneixements del mòdul i en el propi criteri.
6. Adquirir coneixements històrics, gràfics i plàstics de la construcció de la lletra per al posterior desenvolupament de recursos tipogràfics adequats a l'edició.
7. Diferenciar les distintes famílies tipogràfiques i explicar-ne els trets distintius utilitzant adequadament la terminologia tipogràfica.
8. Explicar el recorregut històric de la tipografia i els moments més significatius de la seua evolució.

VII. PRODUCCIÓ GRÀFICA INDUSTRIAL I-II

Duració: 175 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 9

Per a aquest mòdul que s'imparteix en dos cursos acadèmics, el departament didàctic corresponent de cada centre distribuirà i graduarà, per curs, els objectius, continguts i criteris d'avaluació i els recollirà en la corresponent programació didàctica.

a) Objectius.

1. Analitzar i diferenciar els distints tipus d'originals considerant els processos i factors que intervenen en la reproducció.
2. Configurar adequadament arxius per a impremta.
3. Comprendre i valorar les variables d'una tirada d'impressió.
4. Definir i diferenciar els distints tipus d'impressió industrial i les seues particularitats.
5. Interpretar les característiques dels projectes gràfics, triar el sistema d'impressió més adequat i preparar originals i arxius per a la posterior reproducció.
6. Saber triar els suports gràfics idonis per a un projecte determinat.
7. Optimitzar els elements que intervenen en la fase de reproducció d'un projecte gràfic.
8. Realitzar el seguiment del producte imprés en totes les fases de reproducció i impressió i els controls de qualitat corresponents.
9. Valorar la presència de les noves tecnologies en la producció gràfica industrial.
10. Adquirir i manejar la terminologia específica relacionada amb la producció gràfica impresa i usar-la amb rigor.

b) Continguts.

1. Tipus d'originals. Característiques. Color. Directes. Quadricromia.
2. Gestió del color. Calibratge de dispositius.
3. Captura d'imatges: escàners, càmeres digitals, suports digitals i bancs d'imatges per a escaneig i calibratge.
4. Preparació d'arxius per a impremta. Formats i configuracions. Arts finals impremta. Imposició i muntatge.

5. Fotolits i obtenció de les formes impressores (planxes, pantalles, cautxús, clixés...)
6. Programari de comprovació preliminar. Simulacions i proves en pantalla. Proves d'impressió. Valoració de proves. Normes i recomanacions per a l'obtenció de proves (UNE, ISO)
7. Suports d'impressió: el paper i altres suports d'impressió.
8. Sistemes d'impressió: relleu, buit, impressió plana, permeografia i impressió digital. Tècniques, procediments, materials i equips. Originals gràfics idonis en cada sistema d'impressió.
9. Seguiment i control de qualitat en els procediments de reproducció i impressió. Ajustos, correccions i modificacions.
10. Postimpressió. Acabats.
11. Realització de pressupostos. Optimització de recursos.
12. Les noves tecnologies en els processos de reproducció i impressió industrials.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Dur a terme els processos adequats per a fer possible la reproducció de l'original gràfic.
2. Analitzar i diferenciar originals, la preparació, la reproducció i els resultats, utilitzant adequadament el vocabulari tècnic de l'assignatura.
3. Diferenciar les tècniques, els procediments, els materials i els instruments corresponents als sistemes d'impressió industrial.
4. Preparar originals i configurar correctament arxius per a impremta.
5. Reconèixer els distints tipus d'originals i triar el sistema d'impressió més adequat.
6. Triar de manera argumentada el suport d'impressió més adequat per a un projecte gràfic.
7. Gestionar de manera correcta i eficient els elements que intervenen en la reproducció i impressió d'un projecte gràfic.
8. Verificar totes les fases de reproducció i impressió i els controls de qualitat corresponents duent a terme les correccions necessàries per a l'obtenció d'un imprés de la qualitat tècnica exigida en el mercat.

9. Analitzar i valorar els àmbits d'actuació i la influència de les noves tecnologies en la indústria gràfica.

10. Estructurar correctament el procés de treball.

VIII. TÈCNIQUES D'EXPRESSIÓ GRÀFICA

Duració: 150 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 7

a) Objectius.

1. Diferenciar els procediments i saber utilitzar les principals tècniques d'expressió gràfica, així com els seus útils, eines i materials.
2. Conèixer la terminologia bàsica de les diferents tècniques gràfiques.
3. Conèixer i valorar els recursos expressius i comunicatius que proporcionen les distintes tècniques d'expressió gràfica.
4. Seleccionar i saber aplicar les tècniques gràfiques més adequades a les particularitats temàtiques, estilístiques i comunicatives de l'encàrrec gràfic.
5. Experimentar les possibilitats expressives de les diferents tècniques en funció de les seues preferències estilístiques i artístiques i incorporar-les a l'estil personal.
6. Conèixer i combinar tècniques tradicionals i digitals per a enriquir la creació i fomentar la creativitat.
7. Analitzar i reconèixer les tècniques i estils en imatges impreses de diferents èpoques i valorar les seues possibilitats d'aplicació creativa al propi estil.
8. Desenvolupar la capacitat de comunicació gràfica, la creativitat i l'expressivitat personals a través de les realitzacions gràfiques.
9. Valorar els nous mitjans d'expressió i els valors plàstics en les tecnologies, gaudint-ne amb l'ús i valorant les possibilitats amb vista al futur.

b) Continguts.

1. Les tècniques i procediments d'expressió gràfica. Utensilis, eines, materials. Terminologia específica. Aplicació de les noves tecnologies.
2. Tècniques gràfiques seques, humides, mixtes. Tècniques grasses. Terminologia pròpia d'aquestes tècniques. Aplicació de les tècniques pròpies del dibuix en la realització de treballs. Aplicació de les diverses tècniques en la realització de treballs.
3. Tècniques d'impressió manuals. Textures. Terminologia específica. Aplicació de les diverses tècniques de gravat i estampació en la realització de treballs.
4. Tècniques additives. El *collage* i el fotomuntatge.
5. Tècniques digitals. Combinació de tècniques analògiques i digitals.
6. Altres materials i tècniques d'expressió artística: reprografia, aerografia, electrografia, etc.
7. Les tècniques gràfiques en productes impresos (publicitat, disseny editorial, etc.) de diferents èpoques.
8. Les tècniques gràfiques en la publicitat de diferents èpoques. Aplicacions pràctiques i creatives en l'actualitat. Recursos actuals.
9. L'estudi del grafista. Equip, organització. Tècniques i mètodes d'arxiu de la documentació.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Emprar les diferents tècniques gràfiques, amb qualitat artística i tècnica, en la realització d'exercicis de l'especialitat.
2. Utilitzar correctament la terminologia específica de les distintes tècniques gràfiques.
3. Seleccionar i aplicar amb destresa i pulcritud la tècnica més adequada a les particularitats de l'encàrrec.
4. Identificar i diferenciar les tècniques i estils de realitzacions gràfiques de diferents èpoques en els diversos àmbits del disseny gràfic.
5. Experimentar amb les diferents tècniques buscant aplicacions més personals i creatives.

6. Analitzar els fonaments i comportaments dels materials i tècniques en els seus respectius suports i seleccionar els més adequats per a cada situació i tècnica.
7. Utilitzar correctament els utensilis i materials propis de les tècniques gràfiques, així com mantindre l'equipament i el lloc de treball en condicions idònies.
8. Arxivar adequadament la documentació tècnica i visual.
9. Presentar correctament els treballs adequant-los a les especificacions formals, conceptuals i temporals establides.

IX. FONAMENTS DEL DISSENY GRÀFIC

Duració: 100 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 5.

a) Objectius.

1. Diferenciar els àmbits, les particularitats i les principals aplicacions del disseny gràfic.
2. Identificar i analitzar els recursos comunicatius i expressius del disseny gràfic en els seus diferents àmbits.
3. Explorar les possibilitats comunicatives dels recursos del disseny gràfic en la transmissió eficaç d'idees i missatges en el producte imprés.
4. Saber utilitzar els elements propis del llenguatge gràfic per a comunicar missatges i idees.
5. Analitzar les característiques formals i funcionals de la composició, la tipografia, el color i la imatge en el producte gràfic imprés.
6. Saber estructurar el suport i ordenar els elements que participen en el discurs gràfic atenent els objectius comunicacionals de l'encàrrec.
7. Explorar les particularitats del suport amb relació a les possibilitats expressives dels elements gràfics del missatge i la seua visualització.
8. Valorar de manera argumentada productes gràfics impresos en funció de les característiques formals, tècniques i comunicatives.

9. Conèixer la simbologia, el significat i les possibilitats comunicatives del color en la transmissió eficaç d'idees i missatges en el producte imprés

10. Estructurar el suport i ordenar els elements que participen en el disseny del producte gràfic imprés atenent les especificacions del projecte

11. Interpretar les especificacions del disseny d'un producte gràfic imprés i realitzar correctament, d'acord amb les indicacions, els diversos elements gràfics que el componen

b) Continguts.

1. Art, disseny i comunicació. El disseny gràfic, àmbits, aplicacions, particularitats i finalitat comunicativa. Mètodes de disseny. Anàlisi de treballs representatius dels diferents àmbits. Particularitats dels productes gràfics impresos.

2. La comunicació i el llenguatge visual. Semiòtica. Els signes gràfics, la tipografia, el color, la composició i la imatge. Valor expressiu i comunicatiu. Procediments retòrics.

3. Estructura de l'espai gràfic i jerarquies compositives i informatives dels elements visuals en funció del missatge i de l'àmbit de disseny.

4. Tendències gràfiques actuals en comunicació persuasiva, informativa i identificativa. Repercussions formals, tècniques i comunicatives de les noves tecnologies.

5. El missatge gràfic i el suport. Aspectes significatius. Particularitats del suport imprés. Condicionaments formals i tècnics.

6. Àrees d'actuació de la gràfica impresa: El disseny d'identitat visual, la gràfica publicitària, el disseny editorial, la senyalització, el *packaging*.

7. Elements bàsics del disseny. Elements conceptuals. Elements visuals. Elements de relació. Elements pràctics.

8. El color. Síntesi additiva i síntesi substractiva. Propietats del color. Colors primaris, secundaris i intermedis. Relacions d'harmonia i contrast. Psicologia del color.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Caracteritzar els camps d'actuació del disseny gràfic, diferenciar els objectius comunicatius dominants en cadascun, les seues interrelacions, les aplicacions i els productes.
2. Diferenciar els productes impresos més representatius de cada àmbit del disseny gràfic, les seues interrelacions, els suports, les aplicacions i les finalitats comunicatives.
3. Comprendre les possibilitats formals i comunicatives de la composició, la tipografia, el color i la imatge i aplicar-les en supòsits pràctics de l'especialitat.
4. Explorar diferents combinacions d'elements visuals amb un objectiu comunicatiu.
5. Proposar productes impresos adequats a supòsits pràctics de l'especialitat utilitzant criteris formals, estètics i funcionals.
6. Ordenar l'espai i els elements visuals del producte imprés atenent la jerarquia informativa i l'objectiu comunicatiu.
7. Analitzar productes gràfics impresos d'acord amb les possibilitats formals i comunicatives de la composició, la tipografia, el color i la imatge.
8. Valorar críticament la qualitat estètica, tècnica i l'eficàcia comunicativa de missatges gràfics, basant-se en els coneixements del mòdul i en el propi criteri.

X. PROJECTES DE GRÀFICA IMPRESA I-II

Duració: 450 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 32

Per a aquest mòdul que s'imparteix en dos cursos acadèmics, el departament didàctic corresponent de cada centre distribuirà i graduarà, per curs, els objectius, continguts i criteris d'avaluació i els recollirà en la corresponent programació didàctica.

a) Objectius.

1. Conèixer les metodologies pròpies de l'especialitat i saber dur-les a terme en diferents projectes gràfics.

2. Planificar i desenvolupar el procés projectual de supòsits pràctics de l'especialitat i realitzar els controls de qualitat que permeten solucionar els problemes tècnics, artístics i comunicatius que es presenten.
3. Integrar els continguts dels altres mòduls en la realització de productes de gràfica impresa i emetre un judici crític argumentat respecte al propi treball i resultats.
4. Planificar correctament la realització de les diferents fases d'un projecte de gràfica impresa i desenvolupar-lo fins a l'obtenció d'un producte gràfic de qualitat tècnica, artística i comunicativa.
5. Valorar la realització de treballs gràfics com a oportunitat d'experimentació, creativitat, comunicació i expressió artística personal.
6. Iniciar-se en la cerca d'un estil i discurs estètic propi per a expressar missatges gràficament.
7. Dominar les tecnologies pròpies de l'especialitat per a la ideació i el desenvolupament de projectes gràfics de qualitat exigible a escala professional.
8. Conèixer la normativa específica d'aplicació a la seua especialitat.
9. Conèixer les principals àrees del disseny gràfic aplicat al producte imprés: identitat corporativa, publicitat gràfica, disseny editorial, senyalització i *packaging*.
10. Presentar i defensar el projecte professional davant de la clientela.

b) Continguts.

1. La imatge impresa i la seua vinculació amb les disciplines i àmbits del disseny gràfic. Interrelacions.
2. La imatge i el missatge. Dimensió comunicativa del missatge gràfic. Recursos gràfics. Els procediments persuasius i retòrics. Imatge persuasiva. Credibilitat.
3. Arquitectura gràfica. Jerarquies informatives del missatge. Coherència formal i funcional.
4. Metodologies de projecció, enfocaments creatius. El projecte de gràfica impresa. Interdisciplinarietat. Especificacions i definició del missatge. Planificació i realització gràfica. Control de qualitat. Aspectes econòmics de rendibilitat i sostenibilitat.

5. Memòria i comunicació del projecte. Presentació i argumentació. Valoració crítica.
6. Tecnologia i programari de l'especialitat en els processos de creació, realització i comunicació del projecte de producte gràfic imprés.
7. Aplicacions impreses del disseny d'identitat: Imatge institucional, papereria corporativa, disseny tipogràfic en la creació d'identitat. Disseny editorial. Disseny de publicacions impreses. *Packaging* i gràfica de producte. Gràfica en esdeveniments. Exposicions i espectacles.
8. Normativa específica d'aplicació a l'especialitat.
9. Elements gràfics en l'entorn: Senyalística interior i exterior.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Definir de manera conceptual, formal i funcional el projecte gràfic i els productes impresos corresponents atenent les especificacions de l'encàrrec.
2. Seleccionar i aplicar la metodologia projectual més adequada a l'encàrrec.
3. Planificar el projecte i la realització gràfica i dur a terme correctament totes les seues fases fins a l'obtenció del producte imprés més eficient des del punt de vista comunicatiu.
4. Utilitzar amb destresa els recursos metodològics, tècnics, formals, estètics, semàntics i funcionals de què dispose.
5. Proposar diverses solucions gràfiques, adequades des del punt de vista temàtic i estilístic a les especificacions de l'encàrrec, i utilitzar en les propostes els elements gràfics més adequats.
6. Realitzar el producte imprés duent a terme el control de qualitat corresponent a cada moment a fi de garantir la qualitat gràfica i comunicativa del missatge.
7. Utilitzar adequadament en el projecte els instruments tecnològics propis de la seua especialitat.
8. Seguir, en els projectes, la normativa vinculada a l'exercici professional, com per exemple la relativa al dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge.

XI. FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

Duració: 50 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 3.

a) Objectius.

1. Analitzar i interpretar el marc legal del treball i conèixer els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.
2. Conèixer els requisits i condicionants legals per a organitzar i gestionar una petita o mitjana empresa, tenint en compte els factors de producció, jurídics, mercantils i sociolaborals.
3. Identificar les distintes vies d'accés al mercat de treball i a la formació permanent, així com conèixer els organismes institucionals, nacionals i comunitaris dedicats a aquests objectius.
4. Comprendre i aplicar les normes sobre seguretat i higiene laboral i desenvolupar sensibilitat cap a la protecció del medi ambient, com a factors determinants de la qualitat de vida.

b) Continguts.

1. El marc jurídic de les relacions laborals. Estatut dels treballadors i regulació específica. Prestacions de la Seguretat Social i desocupació.
2. Sistemes d'accés al món laboral. El mercat de treball: estructura. Tècniques i organismes que faciliten la inserció laboral. Iniciatives per al treball per compte propi. La formació permanent.
3. L'empresa. Distints models jurídics d'empreses i característiques. Organització, administració i gestió. Obligacions jurídiques i fiscals.
4. Conceptes bàsics de màrqueting. L'organització de la producció, la comercialització i la distribució en l'empresa. Mètodes d'anàlisi de costos i el control de la qualitat.
5. El contracte. Modalitats de contracte de treball. Drets i deures derivats de la relació laboral. Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball.
6. L'empresari individual. Tràmits per a l'inici de l'activitat empresarial. Pressupostos, taxacions i facturació de treballs.
7. Els drets de propietat intel·lectual i industrial. Registre de la propietat intel·lectual. Entitats de gestió: *copyright* i *copyleft*. Propietat industrial: els models i dibuixos industrials i artístics. Registre i procediment registral.
8. Els signes distintius: marca, rètol i nom comercial. Transmissibilitat.
9. Mesures de seguretat i higiene en el treball aplicables a la professió.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Analitzar la legislació i normativa vigent d'aplicació al món laboral i a la regulació empresarial en què s'integra aquesta especialitat professional.
2. Identificar les fonts i vies d'accés a l'ocupació i a la formació permanent directament relacionades amb la professió.
3. Saber dur a terme l'activitat empresarial tant en l'àmbit individual com en el societari.
4. Redactar el pla de creació i organització d'un taller artístic i/o d'una petita o mitjana empresa en què es consideren els aspectes jurídics i sociolaborals corresponents, els recursos materials i humans necessaris, les accions de màrqueting, comercialització i distribució dels productes i els mecanismes de seguretat laboral, ambiental i de prevenció de riscos exigits per a iniciar-ne el funcionament.
5. Realitzar correctament contractes i emetre factures.
6. Conèixer les normes sobre seguretat i salut en el treball i les diferents tècniques de prevenció de riscos laborals.
7. Conèixer, identificar i aplicar la legislació sobre drets d'autor i registre de propietat intel·lectual i industrial.

XII. PROJECTE INTEGRAT

Duració: 100 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 12.

a) Objectius.

1. Proposar i materialitzar un projecte de gràfica impresa, propi o encarregat, de qualitat tècnica, artística i comunicacional.
2. Fer el projecte duent a terme totes les etapes i controls de qualitat corresponents.
3. Desenvolupar, mitjançant la projecció i realització d'un projecte original de l'especialitat, les destreses professionals de la seua especialitat.
4. Exposar i defensar amb rigor i capacitat crítica el treball presentat.

b) Continguts.

1. La creació i realització del projecte de gràfica impresa. Metodologia. Etapes. Especificacions. Condicionants. Documentació gràfica. Tècniques i normalització.

2. Gestió econòmica del projecte. Pressupost. Recursos humans i tecnològics implicats.
3. Materialització del projecte de gràfica impresa fins a l'obtenció del producte acabat. Verificació del control de qualitat en les diferents etapes.
4. La comunicació, presentació i defensa del projecte.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Fer un projecte de l'especialitat que complisca amb el nivell tècnic, artístic i comunicacional exigible en l'àmbit professional.
2. Utilitzar una metodologia projectual adequada als condicionants i especificacions de l'encàrrec.
3. Fer el control de qualitat del projecte en els seus aspectes formals, expressius, tècnics, tecnològics i funcionals.
4. Presentar adequadament el projecte d'acord amb els apartats de documentació, realització i defensa o exposició. Emetre una valoració personal tècnica, artística i funcional utilitzant correctament els conceptes i la terminologia propis del seu àmbit professional
5. Avaluar la viabilitat del producte gràfic imprés i les possibilitats de la seua realització efectiva, prenent com a referència la proposta definitiva i la gestió pressupostària del projecte.

XIII. EMPRESA I INICIATIVA EMPRENEDORA

Duració: 50 hores

Equivalència en crèdits ECTS: 3.

a) Objectius

1. Analitzar les diferents formes jurídiques vigents d'empresa assenyalant la més adequada en funció de l'activitat econòmica i els recursos disponibles.
2. Adquirir la capacitat de realitzar tasques organitzatives encaminades a l'optimització dels recursos disponibles en l'empresa, conjugant adequadament els criteris de productivitat i qualitat dins del marc legal.
3. Determinar les formes de contractació laboral més idònies en funció de la grandària: activitat i objectius de l'empresa.

4. Elaborar, organitzar i gestionar la documentació necessària per a la constitució d'una petita empresa i la generada en el desenvolupament posterior de la seua activitat econòmica.
5. Valorar la influència i interrelació de les diverses funcions de l'activitat empresarial en l'èxit dels objectius proposats.
6. Aplicar les tècniques de relació amb clients i proveïdors, que permeten resoldre situacions comercials tipus: Negociar amb proveïdors i clients buscant les condicions més avantatjoses en les operacions comercials.
7. Crear, desenvolupar i mantindre bones relacions amb clients reals o potencials.
8. Identificar en temps i forma les accions derivades de les obligacions legals d'una empresa.
9. Elaborar un projecte de creació d'una petita empresa o taller, avaluant la possibilitat d'implantació en funció de l'activitat, el volum de negoci, els objectius i els recursos econòmics.

b) Continguts.

1. Innovació i desenvolupament econòmic. La cultura emprenedora com a necessitat social. El caràcter emprenedor. Factors clau dels emprenedors. El risc en l'activitat emprenedora.
2. Concepte d'empresari. Requisits per a l'exercici de l'activitat empresarial. Objectius personals *versus* objectius empresarials.
3. L'empresa i el seu entorn: Funcions bàsiques de l'empresa. L'empresa com a sistema. La cultura de l'empresa: imatge corporativa. Responsabilitat social i ètica de les empreses.
4. Creació i posada en marxa d'una empresa. Concepte i tipus d'empresa. La fiscalitat en les empreses. Tràmits administratius i gestió d'ajudes i subvencions. Pla d'empresa.
5. Concepte de comptabilitat i nocions bàsiques. Obligacions fiscals de les empreses. Gestió administrativa d'una empresa.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Reconéixer les capacitats associades a la iniciativa emprenedora, analitzant els requeriments derivats dels llocs de treball i de les activitats empresarials.
2. Definir l'oportunitat de creació d'una petita empresa, valorant l'impacte sobre l'entorn d'actuació i incorporant valors ètics.

3. Realitzar les activitats per a la constitució i posada en marxa d'una empresa, seleccionant la forma jurídica i identificant les obligacions legals associades.
4. Realitzar activitats de gestió administrativa i financera bàsica d'una pime, identificant les principals obligacions comptables i fiscals i omplint la documentació.

XIV. IDIOMA ESTRANGER

Duració: 100 hores.

Equivalència en crèdits ECTS: 5

a) Objectius.

1. Ampliar els coneixements previs d'idioma estranger.
2. Augmentar la comprensió i perfeccionar l'expressió oral que permeten una comunicació específica en l'àmbit del treball que s'exercirà.
3. Elaborar comunicacions escrites i traduir textos tècnics específics relacionats amb aquest cicle formatiu.
4. Utilitzar diccionaris generals i tècnics.

b) Continguts.

1. Coneixements de l'idioma, de caràcter oral i escrit, relacionats amb l'entorn de l'especialitat.
2. Aprenentatge del vocabulari necessari per a expressar-se sobre temes habituals: el treball, l'àmbit social, cultural, mediambiental, etc.
3. Anàlisi i reforçament d'estructures morfosintàctiques i construccions gramaticals necessàries per a la comprensió i traducció de textos relacionats amb el seu àmbit professional.
4. Elaboració de textos escrits, cartes, currículums, informes, projectes, memòries de treball, pressupostos o qualsevol altre tipus de document habitual en l'exercici professional de l'especialitat.

c) Criteris d'avaluació.

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per a:

1. Comprendre aspectes lingüístics relacionats amb l'especialitat.
2. Comprendre comunicacions de treball diari.

3. Expressar opinions personals sobre el camp laboral específic.
4. Elaborar missatges concrets.
5. Redactar documents relacionats amb l'àmbit professional.

4.4 Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers

4.4.1 La fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers té com a objectius els següents:

- a) Completar la formació acadèmica de l'alumnat mitjançant la integració en les rutines diàries de treball d'una empresa de comunicació audiovisual i la realització de les funcions professionals corresponents al seu nivell formatiu.
 - b) Facilitar la presa de contacte de l'alumnat amb el món del treball i la incorporació al sistema de relacions socials, laborals i tècniques de l'empresa.
 - c) Contrastar els coneixements, la formació i la capacitat adquirits en el centre educatiu amb la realitat empresarial i laboral del sector.
 - d) Permetre a l'alumnat que, a través del contacte amb l'empresa, incorpore a la seua formació els coneixements sobre la pròpia especialitat, la situació i les relacions del mercat, les tendències artístiques i culturals, l'organització i coordinació del treball, la gestió empresarial, les relacions sociolaborals en l'empresa, etc., necessaris per a l'inici de l'activitat laboral.
 - e) Adquirir els coneixements tècnics d'útils, eines, materials i maquinària que, per la seua especialització, cost o novetat, no estan a l'abast del centre educatiu.
 - f) Participar de manera activa en les fases del procés de producció i edició audiovisual amb les orientacions del tutor/a o coordinador/a corresponent.
 - g) Aplicar els coneixements, les habilitats i les destreses adquirits durant el període de formació teòrica i pràctica impartida en el centre educatiu.
- 4.4.2 El seguiment i l'avaluació de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers correspondrà al tutor de pràctiques designat pel centre educatiu, que tindrà en compte el grau de compliment dels objectius i la valoració que realitze l'empresa.

ANNEX II

Característiques del mòdul de projecte integrat

1. El mòdul de projecte integrat en els cicles formatius de grau superior es realitzarà al llarg del segon curs i es desenvoluparà en dues parts diferenciades.
2. L'alumnat iniciarà el mòdul de projecte integrat en començar el segon curs del cicle formatiu de grau superior, i serà avaluat una vegada superada la resta de mòduls de formació en el centre.
3. La primera part capacitarà l'alumnat per a comprendre i posar en pràctica els aspectes bàsics de l'elaboració de projectes i per a poder realitzar i interpretar projectes de gràfica impresa. Es desenvoluparà durant els dos primers trimestres lectius del curs, d'acord amb els objectius i continguts que es recullen en l'annex I d'aquest decret per a aquest mòdul, i previstos per a la qualificació de les dues primeres avaluacions.
4. La segona part té per objecte el desenvolupament d'un projecte original de gràfica impresa, en què l'alumnat siga capaç d'integrar, aplicar i valorar els coneixements, destreses i capacitats específics del camp professional de l'especialitat, adquirits mitjançant aquests ensenyaments, amb rigor tècnic i possibilitat de realització i viabilitat, que evidencie la seua capacitat creadora i la seua sensibilitat artística i estètica.
5. El mòdul de projecte integrat es desenvoluparà a partir de la proposta del professorat que en tinga atribuïda la competència docent. L'alumnat comptarà amb la tutoria individualitzada del professorat que impartisca docència en el cicle formatiu, com a mínim, durant l'horari lectiu.
6. Cada centre crearà un tribunal de projectes, que actuarà com un òrgan col·legiat, format per cinc components, designats per la direcció del centre. El tribunal haurà de comptar, almenys, amb el tutor o tutora de l'alumnat que defenga el mòdul professional de projecte integrat. Es recomana designar, així mateix, com a component del tribunal, un professor o professora del cicle formatiu de l'especialitat d'organització industrial i legislació. La presidència del tribunal correspondrà a la direcció del centre, o a la persona en qui aquesta delegue, mentre que la secretaria del tribunal recaurà sobre el professor o professora de menor edat.
7. El projecte de gràfica impresa que presente l'alumnat haurà de preveure els apartats següents:
 - a) Memòria, en què s'haurà de fer una anàlisi dels processos i les fases de realització del projecte, que haurà de recollir els aspectes funcionals, artístics, tècnics i econòmics.
 - b) Un testimoni gràfic de les diverses etapes del treball, que preveja les fases d'ideació, esbós i primeres propostes.
 - c) La resolució del projecte.
 - d) La presentació i defensa pública davant del tribunal.

8. Els aspectes relacionats amb el seguiment i l'avaluació del mòdul del projecte integrat es regiran pel que disposa aquest decret i la normativa vigent que dicte expressament la conselleria competent en matèria d'educació.

ANNEX III

Competència docent del personal funcionari pertanyent al cos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny per a la impartició dels mòduls corresponents als ensenyaments del cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa regulat en aquest decret.

Cos de professors d'Arts Plàstiques i Disseny.

<i>Especialitat</i>	<i>Mòdul formatiu</i>
Dibuix artístic i color	Fonaments de la representació i l'expressió visual
	Tècniques d'expressió gràfica
Disseny gràfic	Tècniques d'expressió gràfica
	Teoria de la imatge
	Projectes de gràfica impresa
	Projecte integrat
	Tipografia
	Fonaments del disseny gràfic
Història de l'art	Història de la imatge gràfica
Fotografia	Fotografia
	Teoria de la imatge
Mitjans informàtics	Mitjans informàtics

Organització industrial i legislació	Formació i orientació laboral Empresa i iniciativa emprenedora
--------------------------------------	---

Cos de mestres d'Arts Plàstiques i Disseny

<i>Especialitat</i>	<i>Mòdul formatiu</i>
Fotografia i processos de reproducció	Producció gràfica industrial

ANNEX IV

Relació de mòduls corresponents als ensenyaments mínims que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de comunicació gràfica i audiovisual i el cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa regulat en aquest decret.

<i>Mòduls superats en cicles formatius de grau superior</i>	<i>Mòduls que es convaliden en el cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa</i>
Fonaments de la representació i l'expressió visual	Fonaments de la representació i l'expressió visual
Teoria de la imatge	Teoria de la imatge
Mitjans informàtics	Mitjans informàtics
Fotografia	Fotografia
Tècniques d'expressió gràfica (cicle: Còmic i Il·lustració)	Tècniques d'expressió gràfica
Fonaments del disseny gràfic (cicle: Gràfica Publicitària)	Fonaments del disseny
Tipografia (cicle: Gràfica Publicitària)	Tipografia

ANNEX V

Relació de mòduls corresponents als ensenyaments mínims que es convaliden entre els cicles formatius de grau superior de la família professional de disseny gràfic regulats en el Reial decret 1456/1995, d'1 de setembre, i el cicle formatiu de grau superior de Gràfica Impresa regulat en aquest decret.

<i>Mòduls superats en cicles formatius de grau superior (Reial decret 1456/1995, d'1 de setembre)</i>	<i>Mòduls que es convaliden</i>
Dibuix artístic (cicle: Il·lustració).	Fonaments de la representació i l'expressió visual
Expressió plàstica: fotografia (cicle: Fotografia Artística).	Fonaments de la representació i l'expressió visual
Teoria de la imatge publicitària (cicle: Gràfica Publicitària)	Teoria de la imatge
Tècniques d'expressió gràfica (cicle: Gràfica Publicitària)	Tècniques d'expressió gràfica
Tècniques d'Il·lustració (cicle: Il·lustració)	Tècniques d'expressió gràfica
Mitjans informàtics (cicle: Gràfica Publicitària).	Mitjans informàtics
Disseny gràfic assistit per ordinador (cicle: Il·lustració)	Mitjans informàtics
Fotografia (cicles: Il·lustració i Gràfica Publicitària).	Fotografia
Tècnica fotogràfica (cicle: Fotografia Artística)	Fotografia
Fotografia artística (cicle: Fotografia Artística)	Fotografia
Història de la imatge gràfica (cicles: Il·lustració i Gràfica Publicitària)	Història de la imatge gràfica

ANNEX VI

Relació de mòduls que podran ser objecte d'exempció per correspondència amb la pràctica laboral

Formació i orientació laboral

Fotografia

Mitjans informàtics

Producció gràfica industrial